

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

NEDERLANDSCHE ONTDEKKINGEN

IN DEN

INDISCHEN OCEAAN.

Naar aanleiding van een Opstel van den ijverigen Onderzoeker, Kapitein P. A. LEUPE, over JAN CARSTENS, kom ik eenige ophelderingen aanbieden. Dat opstel is te vinden in de Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië, (Nieuwe Volgreeks) D. II, bl. 43.

Het is bereids een zeker aantal jaren geleden, dat mijne onderzoekingen naar de Ontdekkingstogten der Nederlanders in de Indische Zeeën mij er toe geleid hebben om de ontdekking van Nieuw-Holland in 1606 toe te schrijven aan WILLEM JANSSEN van Amsterdam. Die togt had niet plaats *door* of *op last* van JAN WILLEMSZ. VERSCHOOR, President van het Kantoor of de Loge der Nederl. Oost.-Ind. Compagnie te Bantam, maar wel *op last* van FREDERIK HOUTMAN, Gouverneur der Nederlandsche Bezittingen op het eiland Amboina.

Tot nog toe ben ik nalatig gebleven eene beschrijving van dien Ontdekkingstogt te leveren. Toen ik den naam van WILLEM JANSSEN bekend maakte, was mijn voornemen, niet enkel te leveren, I, de togten welke betrekking hebben op de ontdekkingen van Nieuw-Holland en Nieuw-Guinea in de 17de eeuw, ook II, die in het oosten en noorden van Japan, in gezegde eeuw; en evenzeer III, de vijf eerste togten der Nederlanders om den Aardbol van 1598 tot 1623. De ontvouwing der redenen waarom noch van het eene, noch van het andere tot heden iets is gekomen, behoort niet hierheen.

Ware minstens het ontwerp onder I. verwezenlijkt, dan zou het bereids bekend wezen dat de inleiding tot de Instructie van A. JZ. TAS-

MAN, den 26sten Januarij 1644 medegegeven ¹, waarvan de heer LEUPE in zijn Opstel gewaagt, niet in allen deele naauwkeurig is.

Van de eerste ontdekkingen der kusten van Nieuw-Holland en Nieuw-Guinea, door de Nederlanders, tot aan den togt van TASMAN naar het Zuidland in 1642, hoop ik eerlang eene beschrijving uit te geven. Natuurlijk zal daarin de togt van WILLEM JANSSEN, alsmede zijne lotgevallen, in de eerste plaats besproken worden; ook de toevallige ontdekkingen van DE HARTOGH en anderen zullen niet worden vergeten. Daarop zal volgen het Journaal van den togt van J. CARSTENS in 1623, en dat van den togt van GERRIT POOL en PIETER PIETERSZ. in 1636. Beide Journalen, welke minstens sedert vijftien jaren in mijn bezit zijn, zullen mijne beschrijving meer volledigheid bijzetten, en zoo ik mij vlei evenzeer met genoegten worden ontvangen als de bijzonderheden omtrent den togt van WILLEM JANSSEN door mij aan het licht te brengen.

September 1858.

LAUTS.

---

¹ Verhandelingen en Berigten van Jhr. G. A. TINDAL en J. SWART, Jaargang ..... Amsterdam bij HULST VAN KEULEN.